

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie mobilności ponadnarodowej we Wspólnocie w celach edukacji i kształcenia zawodowego: Europejska karta na rzecz jakości mobilności

COM(2005) 450 końcowy — 2005/0179 (COD)

(2006/C 88/06)

Dnia 10 października 2005 r. Rada, działając na podstawie art. 262 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wspomnianej powyżej.

Sekcja ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Obywatelstwa, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 24 stycznia 2006 r. Sprawozdawcą był **Tomasz CZAJKOWSKI**.

Na 424. sesji plenarnej w dniach 14 — 15 lutego 2006 r. (posiedzenie z dnia 14 lutego 2006 r.) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny 144 głosami za, przy 3 głosach wstrzymujących się, przyjął następującą opinię:

1. Rekomendacje

1.1 EKES proponuje, aby szczególną uwagę poświęcić:

- informacji dotyczącej programów — na szczeblu krajowym oraz lokalnym przez Państwa Członkowskie,
- informacji o równych szansach dla kandydatów,
- informacji dla uczestników programów dotyczącej ubezpieczenia oraz umów międzynarodowych, a także zakresu ubezpieczenia w kraju goszczącym,
- jasnym, transparentnym, precyzyjnym procedurom dla uczestników,
- ankiecie dla uczestników, która po programie dałaby jasny obraz i ocenę przez uczestnika biorącego udział w programie. Będzie to służyło dalszej poprawie jakości i szybkiej reakcji ze strony Komisji oraz organizacji narodowych odpowiedzialnych za program,
- szczególnemu naciskowi na przygotowanie językowe uczestników programu, aby mogli oni w pełni korzystać z przedstawionego planu nauki,
- roli mentorów, którzy będą pomagać i otaczać opieką obcokrajowców, w celu lepszej aklimatyzacji i adaptacji w nowych warunkach,
- jasnemu sprecyzowaniu zakresu odpowiedzialności poszczególnych podmiotów programu, co pozwoli uniknąć przyszłych roszczeń bądź nieporozumień pomiędzy organizacjami wysyłającymi, goszczącymi itp.,
- dalszej koordynacji polityki mobilności na poziomie europejskim, (a nie poszczególnych krajów członkowskich), która pozwoli na realizację celów Komisji oraz przyczyni się do efektywnej realizacji postanowień strategii lizbońskiej.

2. Uwagi ogólne

2.1 EKES z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie mobilności we Wspólnocie w celach edukacji i kształcenia zawodowego: Europejska karta na rzecz jakości mobilności⁽¹⁾. Mobilność mieszkańców Unii Europejskiej i propozycja zniesienia jej wszelkich ograniczeń pomiędzy państwami UE pozwoli na podniesienie konkurencyjności UE, zgodnie z postanowieniami Strategii Lizbońskiej.

2.2 Cieszy fakt, iż Państwa Członkowskie, Parlament Europejski, Rada Unii Europejskiej oraz Komisja Europejska dążą do wyeliminowania przeszkód w mobilności w obszarach edukacji i kształcenia⁽²⁾.

2.3 Mobilność w celach kształcenia odbywa się na terytorium UE od kilkadziesiąt lat, co pozwoliło wzbogacić uczestników różnych programów o nowe doświadczenia, przełamywanie barier językowych oraz kulturowych w Europie.

2.4 EKES zauważa, że od 2000 roku nastąpił trzykrotny wzrost liczby osób migrujących w celach edukacyjnych, dzięki programom edukacyjnym i wymiany międzynarodowej, zaofiarowanym Państwom Członkowskim przez Komisję.

2.5 EKES postrzega te programy również jako szansę zbudowania Europejskiego społeczeństwa tolerancji otwartego na ludzi odmiennych wyznań, grup etnicznych, odmiennej orientacji seksualnej, itd.

2.6 EKES wyraża dużą przychylność dla nowej generacji programów kształcenia, zaproponowanych przez Komisję w 2004 roku. Duże zainteresowanie uczestnictwem w tych programach pozwala przypuszczać, że pośrodku młodzież realizuje postanowienia Strategii Lizbońskiej.

⁽¹⁾ COM (2005) 450 końcowy, z dnia 23.9.2005 r.

⁽²⁾ Sprawozdanie Parlamentu Europejskiego w sprawie edukacji, zasadniczego elementu procesu lizbońskiego (2004/2272(INI)), sprawozdawca: Guy Bono, 19.7.2005 r. Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów Państw Członkowskich zasiadających w Radzie w dniu 14 grudnia 2000 r. w sprawie planu działania na rzecz mobilności, Posiedzenie Rady Europejskiej w Nicei, 7 – 9 grudnia 2000 r.

3. Uwagi szczegółowe

3.1 EKES uważa, że Państwa Członkowskie powinny zadbać o koordynację poszczególnych programów zarówno na szczeblu krajowym jak i na poziomie lokalnym.

3.2 Instytucje, organizacje, uczelnie, szkoły oraz osoby koordynujące programy dotyczące mobilności powinny dołożyć wszelkich starań, aby wszystkie procedury selekcji i doboru kandydatów były przejrzyste. Zauważoną praktyką jest, iż decydenci kwalifikujący uczestników programu traktują programy wymiany międzynarodowej jako nagrodę za osiągnięcie określonych celów.

3.3 Zaleca się także szerokie akcje informacyjne, które umożliwią dotarcie do maksymalnie dużej liczby uczestników. Należy dołożyć wszelkich starań, aby jak największy odsetek młodej społeczności europejskiej był poinformowany o założeniach programów i możliwościach z nimi związanych.

3.4 EKES uważa, że kraje członkowskie powinny gwarantować uczestnikom programów uznawanie doświadczeń i kwalifikacji zdobytych w trakcie trwania programów.

3.5 Bardzo pozytywnie należy również ocenić wspieranie mobilności, zarówno w celach kształcenia zawodowego jak i programy dla wolontariuszy. Programy te niewątpliwie przyczynią się do rozwoju karier pracowników oraz ułatwią proces dostosowania się pracownika do pracy w środowisku międzynarodowym.

3.6 Zalecenia „Europejskiej karty na rzecz jakości mobilności” w zakresie edukacji i kształcenia stosuje już dzisiaj część Państw Członkowskich, w których przystosowanie do poszcze-

gólnych etapów procesu bolońskiego niedługo się zakończy. Założenia i proponowane działania w ramach karty należy uznać za pozytywne działanie, które ma na celu poprawę wykorzystania programów proponowanych przez Komisję.

3.7 Należy zauważyć, że wniosek Komisji zawiera tylko te elementy, które mogą zostać przyjęte z pozytywnym skutkiem na poziomie europejskim.

3.8 Pozytywnym aspektem zalecenia Komisji opiniowanego w tym dokumencie jest fakt, że nie nakłada on dodatkowych obciążeń finansowych dotyczących koordynacji, co powoduje, iż nie istnieją żadne bariery, które uniemożliwiłyby implementację zaleceń.

3.9 Zasada dobrowolności dotycząca przyjęcia „Europejskiej Karty na rzecz Jakości Mobilności” stwarza niebezpieczeństwo negocjowania przez kraje członkowskie poszczególnych zapisów, co z kolei może mieć wpływ na efektywność realizacji założeń Karty i opóźnienie w implementacji na poziomie krajowym.

3.10 EKES informuje również o sygnałach ze strony organizacji obywatelskich, które odnotowują sytuacje, w których organizacje goszczące oraz organizacje zapraszające nie są właściwie przygotowane do realizacji programów, co negatywnie wpływa na ocenę końcową programu przez ich uczestników.

3.11 EKES jest zdania, że Komisja powinna zalecić datę wejścia w życie Karty, aby tym samym zmobilizować Państwa Członkowskie do działania.

Bruksela, 14 lutego 2006 r.

Przewodnicząca

Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

Anne Marie SIGMUND
